

QUEER FANZINE

PATSREDACTIONEEL

DE PATS IS EEN ONAFHANKELIJK FANZINE VOOR POTTEN, FLIKKERS QUEERS. HET EN ANDERE VERSCHIJNT **IEDER** KWARTAAL EN WEL MAART, JUNI, IN SEPTEMBER EN DE-CEMBER. PRIJS PER NUMMER IS f 2,25 WIL JE EEN GULDEN (OF MEER) OVER OP GIRO ABO? MAAK DAN 9.00 737473 T.N.V. PATS IN UTRECHT EN JE KRIJGT DAN TOT EN MET DECEMBER 1999 DE PATS TOEGESTUURD, DE PATS IS OOK IN DE BIJ LOSSE VERKOOP VERKRIJGBAAR ONDER ANDERE:

SAVANNAH BAY - TELINGSTRAAT 13. UTRECHT

VROLIJK - PALEISSTRAAT 135. AMSTERDAM

HET FORT VAN SJAKO - JODENBREESTRAAT 24, AMSTERDAM

ACU - VOORSTRAAT 71. UTRECHT

SCHISM - GANZENMARKT 26, UTRECHT

DE ROOIE RAT - OUDEGRACHT 65. UTRECHT

ROSA - (dinsdag) FOLKINGEDWARSSTRAAT 16 A (VredesInfoCentrum). GRONINGEN

(woensdag) op de VISMARKT met kraam. GRONINGEN

ASSATA - 2e WALSTRAAT 21. NIJMEGEN

BOEKENNEL - GROTE BERG 11, EINDHOVEN

DE REL - HERTOGSTRAAT 2. EINDHOVEN (1e zaterdag v.d. maand)

DE RODE HOND - BUITENOM 215 A. DEN HAAG

GALERIE SLAPHANGER - ROSENER MANZSTRAAT 67, ROTTERDAM

EURODUSNIE - BOERHAAVELAAN 345. LEIDEN

VERKOOP IN BELGIË

B.A.D. - Postbus 27, 9000 Gent 1 Via Patriek of Marleen (Antwerpen) 03-226.4802 en bij:

TEGENSTROOM - PARKSTRAAT 14, LEUVEN (wo.do.vr. van 15-19 uur)
TABULA R@SA INFOSHOP. TOLHUISLAAN 60, GENT (wo. en za. - 14-18 uur)

NIEUWPATSADRES

EEN REACTIE, INGEZONDEN STUK OF WIL JE IETS ANDERS KWIJT?
WE ZIEN HET GRAAG TEGEMOET! STUUR ZE OP NAAR:
PATS, ADELAARSTRAAT 2 B, 3514 CD UTRECHT

De foto's op de middenpagina van de vorige Pats zijn ook gemaakt door Pim. Sorry Pim

ROZE FILM

Van 3 tot en met 8 november vonden in Amsterdam voor de derde keer de Roze Filmdagen plaats in Filmhuis Cavia en in Cinema De Balie. De Roze filmdagen is een initiatief vanuit filmhuis Cavia te Amsterdam. Tijdens de Roze Filmdagen werden om en nabii 35 films en documentaires vertoond waaronder lange en korte films op zowel video als film. Uit het programma boekje was te lezen dat de organisatie uitging van een voor-elk-wat-wils principe 'of je nu een long haired lesbian of queerpunk bent, tranny of buttbuddy, je vindt altijd wel iets van je gading'. Gezien het programma zoals dat te zien was is men in deze opzet geslaagd. Pats hield naar aanleiding van de derde editie van de Roze Filmdagen een interview met de twee organisatoren. Marjolein Veldkamp en David Tichelaar. Over de Roze filmdagen en over de Roze film zelf.

DE ROZE FILMDAGEN

Hoe zijn de Roze Filmdagen verlopen? **David** - Het heeft goed gelopen, qua bezoekers waren er gemiddeld 35 personen per voorstelling (zo'n 800 totaal), zeker gezien als je bedenkt dat we een zeer beperkt budget hadden en er weinig reclame is gemaakt. Van de drie keer dat we de Roze Filmdagen organiseerden was deze keer het drukst bezocht, tenminste in de Cavia.

alles wird gut / everything will be fine

Angelina Maccarone, D, 1997, 90 min.

Als Nabou gedumpt wordt door haar vriendin Katja, kan ze haar niet zomaar opgeven. Terwijl ze veelvuldig

rondhangt bij Kaṭja's huis in de hoap haar terug te winnen, komt ze toevallig terecht bij de onderbuurvrouw die een schoonmaakster nodig heeft. Nabou meldt zich can zodat ze dicht in de buurt van Kaṭja kan blijven, maar haar aandacht begint zich hoe langer hoe meer te richten op haar bazin Kim, een succesvolle reclamemaakster, die ook za haar eigen liefdesstrubbelingen heeft. Dit is een klassieke ramantische komedie waarin beide Afro-Duitse vrouwen zo hun eigen humoristische manieren hebben om met alledaags racisme om te gaan.

afrikaanse avond:

dakan

Mohamed Camara, Guinee, 1997, 87 min.

Dakon begint met de meest openlijke homo-scene van de Afrikaanse cinema. Deze keer niet de bekende vage silhouetten in een abstract landschap, maar Sori en Manga in een voor Guinee verboden omhelzing. Hun coming-out maakt hen echter "onzichtbaar" voor de Guinose samenleving; homoseksuoliteit bestaat immers niet in Afrika. Hun romance staat onder druk van de verwachtingen van ouders, de plicht om te trouwen en het produceren van nageslacht. Dakan is daarmee een eigentijdse interpretatie van het aloude Romeo en Juliet conflict tussen liefde en sociale canventie.

Lag dat aan het programma?

Marjolein - Ik denk het wel. De eerste twee keren was er niet veel voor vrouwen, hoewel we ook nu niet de 50% haalden (helft lesbische films). Er is gewoon niet genoeg aanbod van goede lesbische films, zeker niet van lange speelfilms. Vandaar ook dat we in het programma veel buitenlandse lesbische TV programma's hadden.

Veel van het programma was te zien op video. Willen de bezoeker/sters niet liever 'echte film'?

Marjolein - Nee dat maakt geen moer uit. Het is dè manier om aan films te komen. Je kunt zo voor minder kosten een interessanter programma samenstellen

Wat is een lesbische of homo film voor jou?

Marjolein - Voor mij een film waarin het hoofdkarakter homo of lesbisch is, in ieder geval geen bijrolletje heeft, en haar of zijn seksualiteit hierbij ter sprake komt.

Is er genoeg aanbod van homo-lesbische films om ieder jaar een festival te kunnen samenstellen?

David - Ja, zeker als je niet altijd de nieuwste films hoeft te zien. In Nederland vond in 1991 het laatste homo lesbisch filmfestival plaats. De Roze filmdagen zijn nu voor de derde achtereenvolgende maal gehouden. Dat betekent dat we uit een grotere voorraad kunnen putten omdat er een aantal jaren slecht incentideel homo lesbische films te zien waren. Met de keuze van films zijn we wel kritisch. Als je bijvoorbeeld kijkt naar andere festivals zoals Londen of Hamburg, die vertonen alles, soms te erg voor woorden.

Geef eens een voorbeeld.

David - Er was een lesbische film bij 'a Piece of Cake' die vonden we allebei verschrikkelijk

woubi chéri

Philip Brooks & Laurent Bocahut, Ivoorkust/France, 1998, 70 min.

Treedt binnen in de wereld van de Woubi's van Ivoorkust, West Afrika. Barbara, de energieke diva-voorzitter van de lokale Association Transvestis, laat je in deze docu zien dat de Afrikaanse homo alles behalve achter het behang leeft. Je moet eerst wel even studeren op de taal die de Woubi's (mannen die alleen van mannen houden) spreken over bijvoorbeeld de Yossi (de man die wel kinderen en een familie wil, maar ook met mannen slaapt), de Toussous Baqueris (de vrouwen die alleen van vrouwen houden) en de rol van de Woubi als Le Traisième Bureau...

bent

Sean Matthias, GB, 1997, 90 min.

Deze Channel Four verfilming van het succesvolle toneelstuk van Martin Sherman begint met de orgastische decadente feesten van Max en Rudi in het vooroorlagse Berlijn. Een razzia van de fascisten in "De nacht van de lange messen" maakt echter op brute wijze een eind aan hun vrijheid. Ze vluchten naar de bossen in het grensgebied, waar ze na twee lange nachten opgepakt worden en gedeporteerd. Rudi overleeft de treinreis niet. Max ontmoet Horst, die is gebrandmerkt met de Roze Driehoek, en samen proberen ze de onderdrukking en psychologische kampterreur te weerstaan.

Marjolein - 'Some Prefer Cake' bedoel je, die was heel erg ja. Op zich wel goed gemaakt, maar vreselijk Amerikaans, een hysterische relatie toestand alla San Francisco. Dat ga je dan niet programmeren. Die Amerikaanse shit dat ken je nu wel, dat hoef je dan niet meer te zien. Dan kies ik veel liever voor een Afrikaanse film ('Woubi Cheri' van Philip Brooks & Laurent Bocahut Ivoorkust/Frankrijk en 'Dakan' van Mohamed Camara uit Guinee). Dan kun je zien hoe het er daar aan toe gaat.

GLOSSY OF SLEAZY

Kun je iets zeggen over de ontwikkeling op het gebied van homo-lesbische films en filmfestivals?

Je ziet dat de grote festivals zich een keuze lijken te maken in de programmering waarbij ze films indelen in de commerciële glossy homo-lesbische film en in de underground obscuurdere homo-lesbische film. In die zin gaan de filmfestivals van elkaar verschillen. Zo is Los Angeles (Hollywood) er steeds meer voor de eerste en New York voor de tweede categorie. Londen blijft daarbij een uitzondering. Daar draaien ze echt alles! Misschien ook wel omdat ze toch altijd vol zitten qua bezoekers/sters. Al weken van te voren is het uitverkocht.

Waarom is dat hier niet zo?

David - Geen filmcultuur in Nederland is een reden, maar dat geld bijvoorbeeld niet bij festivals in Rotterdam of het IDFA (documentaire festival) in Amsterdam. Dat is trendy. Je gaat er naar toe voor de 'festivalsfeer'. Zien en gezien worden. Het is en soort van combinatie van hype en reclame.

Marjolein - Ik denk dat het met Nederlanders met alles is, als het geen trend is gaan ze er niet heen, is het wel een trend dan stort men zich er massaal op. Of het nou binnen iemands interesse ligt of niet. Als het geen trend is dan kun je nog zo goed je best doen en iets goeds bieden, dan lukt het niet.

BABY FAG

David - Zo probeerde men ook films te hype. 'Like It Is' (homo-film) werd door Cinemien verkocht onder de slogan 'als je 'Beautifull Thing' goed vond moet je zeker 'Like It Is' gaan zien'. Zo van deze is nog beter. En dat terwijl 'Like It Is' een mislukte film is. Toch gaat men er dan heen.

Marjolein - Het is weer zo'n Coming Out verhaal met een baby-fag in de hoofdrol. De hoofdrolspeler (kickboxer) heeft als homo een 'handicap' in deze maatschappij. En het ligt er maar aan of je hier over heen stapt of niet. En in dit geval heeft hij een hele grote 'handicap' want het is echt geen lolletie om homo te zijn in het milieu van kickboxers in Blackpool (Badplaats in aan de Engelse kust). Om daar dan in de film nooit aan te refereeren is vreemd wat mij betreft. Als je dit vergelijkt met de (lesbische) film 'Go Fish' zie je dat deze van binnen uit is gemaakt. Vanuit een sien die niet herkent wordt door een heteropubliek. Het is niet zo'n film die zich presenteert aan een hetero-publiek. Ik denk dat daar vaak wel rekening mee wordt gehouden. Dat dat een soort spanning geeft in een verhaal. Dit in plaats van bijvoorbeeld een paar homo's die elkaar bij wijze van spreken als konijnen bespringen. Dat is te blasé. Het is niet onschuldig meer. Heel vaak zie je dan ook bij homo films dat het zich in een onschuld fase beweegt' Coming Out verhaalties.

PEGELS

David - Om een film te kunnen maken is veel geld nodig en films met een duidelijk homo-lesbisch thema, daar krijg je nu geen subsidies meer voor in tegen stelling tot 10 - 15 jaar geleden. Een homo-lesbische film die ook (of juist) hetero's aanspreekt heeft meer commerciële potentie. Zo ligt er bijvoorbeeld al 4 jaar een subsidie aanvraag bij het Nederlandse filmfonds om het boek van Stefan Sanders 'De woede van M' - te verfilmen. Dat komt maar niet van de grond. Het thema Aids is te negatief, geen happy end. Men wil alleen maar geld investeren in een film als er mee te verdienen valt.

Marjolein - Ook voor het festival was het niet gemakkelijk om subsidie te krijgen. Er is sprake van een soort van tweedeling. Voor een homo-lesbisch filmfestival krijg je juist weer niets van reguliere filmfondsen want het is een homo-lesbisch festival, te doelgroeperig, niet cultureel genoeg of zoiets. En bij de meer homo-lesbisch gerichte subsidie gevers krijg je wel geld los voor meer probleem gerichte zaken, gespreksgroepen of weet ik wat allemaal, maar is een festival weer te veel cultuur gericht. Je valt overal zo een beetje tussen.

Bij het filmfestival in San Francisco viel me op dat er zoveel 'vette' sponsoren waren. Hoe is dat voor de Roze filmdagen?

Marjolein - Sponsors die zelf niet homo-lesbisch zijn, no way! En sponsors die zelf wel homo-lesbisch zijn willen gelijk een vinger in de pap. Als ik iets voorleg aan Mr B ofzo dan moet het al in zijn straatje (winkeltje) passen. Wel kregen we geld van Mama Cash, Hivos, het Aidsfonds en de Trut.

POLITICS

'De westerse homo-lesbische film is in het algemeen minder politiek-emancipatorisch geworden en is daarmee een afspiegeling van de trend (daar is ie weer) dat de emancipatie van de lesbo's en homo's voltooid is'. Hoe zien jullie dat?

David - Wat is politiek in de film? Dat vind ik een van de moeilijkste dingen om over te discussiëren. Ik denk dat iedere generatie zijn eigen weg moet vinden hoe zij dingen wil vertellen in de film. Het hangt van de kwaliteit van het verhaal af of het interessant is.

Marjolein - Binnen de 'nieuwe' homolesbisch films van de jongeren generatie filmmakers/sters is er geen homolesbische levensstijl aanwezig in de film. Er zijn een of meerdere karakters homo/lesbisch maar het is niet het onderwerp van de film. Is ook o.k. Veel beter als het ooit is geweest. Misschien is deze levensstijl ook wel aan het verdwijnen.

Is het dan niet zo dat straks de homo/lesbische film zich nog alleen maar onderscheid van de hetero films dat er niet een man en vrouw maar man/man of vrouw/vrouw relatie in voorkomt?

Marjolein - Dat zou nog leuk zijn. Maar dat gebeurt dus niet. Het is of problematisch of het gaat over Coming Out. Maar je zal niet echt een film zien waarbij het liefdes verhaal tussen twee mensen wordt gevolgd zonder dat het problematisch wordt, problematisch door het homo/lesbische karakter ervan bedoel ik dan.

En hoe is het met homo's/lesbo's in de hetero film?

David - Als je in de verenigde staten naar komedies kijkt zie je dat homo's en lesbo's hierin compleet geaccepteerd zijn. nederland-belgië:

alles moet weg / everything must go

Jan Verheyen, Belgie, 1996, 106 min.

"Alles Moet Weg" wordt wel beschreven als de Vlaamse Trainspotting. Een roadmovie over twee figuren aan de zelfkant van de maatschappij. Tony, een gesjeesde rechtenstudent ontmoet in zijn nieuwe 'baan' als verkoper van lucht, Polleke, iemand die van het rechte pad is geraakt door een ontrouwe vriendin. Tesamen besluiten ze een beetje lol in het leven te trappen. lets wat natuurlijk naoit goed kan aflapen. Het goede aan "Alles Moet Weg" is de geslaagde verfilming van het nagal anectadische boek van Tom Lanoye. De hamoseksualiteit van Tony wordt weliswaar heel subtiel gebracht, moor acteur Stany Crets weet in zijn spel duidelijk te maken dat wat Tony van Polleke wil niet alleen vriendschap is. De dynamische en snelle monier woarap het verhaal wordt verteld, daet de kijker geen enkel moment aan het saaie België denken. En de Engelse ondertiteling zorgt ervoor dat ook het Vlaamse dialect begrijpelijk wordt.

mannenpornonacht: a star is porn

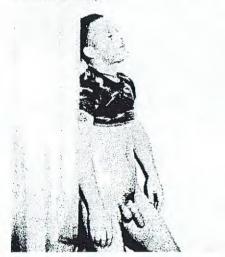
Todd Austin, GB, 1997, 51 min.

Hilarische registratie van wat er achter de schermen gebeurd bij de opnames van een Britse homo-porno. Op chronologische wijze wordt getoond hoe de audities verlopen, hoe de regisseur/auteur seksscenes naar de acteurs toe trocht te schrijven en de moeilijkheden tijdens de opnames worden verholpen. En wat het spelen van Twister nu precies voor effect heeft, moet je met eigen ogen maar zien.

+ butt buddies

Amory Peart, GB, 1996, 90 min.

Vanuit onze jaartijkse traditie in het vertonen van 'exotisch' moteriaal, is dit jaar de keuze gevollen op Butt Buddies, naar aanleiding van de documentaire A Star is Porn. De vraag van de avond zal zijn of het zien van deze parno andere gevoelens zol opwekken nadat we de acteurs hebben leren kennen in de voorgaande film. Gelukkig is het wel een Britse porno, dus zal er aan enige humor geen gebrek zijn.

Maar homo's 'zijn toch om te lachen'?

David - Dat is ook het dubbele. Zo kun je toch ook op een PC achtige manier om homo's lachen.

Marjolein - Maar het gaat daarbij nooit over seks maar over mannenrollen. Dat wordt het lachwekkende. Een man in een jurk, dat was bij Snip en Snap ook al zo.

SEX VERSUS TALK

Is er een verschil in homo- en lesbische films?

David - Dat zit hem denk ik in de algemene verschillen die je tussen mannen en vrouwen hebt, zonder daarbij in de cliché's te willen vallen. Dat kan Marjolein misschien beter zeggen.

Marjolein - David heeft geen één lesbische film op het festival uitgekeken. (ze lacht) Welke vrouwenfilm heb jij gezien? Heb je 'The Water Melon Woman' gezien? D - Ja die vond ik leuk M - En 'Go Fish' D - Ja, maar die vond ik heel vervelend, van die praatfilms daar kan ik af en toe niet tegen, maar dat heb ik met heterofilms ook, bla bla bla bla, ik houdt meer van stille films, typisch mannelijk - M - Heel subtiel moet alles. Zoals bii de homofilm 'Alles Moet Weg', waar de hoofdpersoon eigenlijk nog in de kast zit. D - Ik weet niet of het waar is, maar gaat het bij de lesbische film niet eerder om de liefde en bij de homo film eerder om de seks? M - Nee, bij homofilms is het ook altijd een ontzettende romantisch gedoe alleen zit er dan weinig achter. Zo'n feel acod movie volgens de beproefde homoformule. In het geval van de lesbische film 'Alles Wird Gut' is er gekozen voor deze homoformule, heel snel, vlot, een komedie. Voor mij had dat niet gehoeven. En om het toch wat serieuzer te maken doet men er nog wat bij van alledaags racisme, dan heeft het nog wat cachet. lets meer

politieker verantwoord ofzo. Een soort van toegift. Aan de andere kant is het ook raar als je een film maakt over twee zwarte vrouwen en het ging er dan helemaal nooit over. Ik denk dat je steeds meer films volgens de feel good homo formule ziet. Niks wordt echt moeilijk.

D.I.Y.

Als je zelf een homo-lesbische film zou willen maken, welke zou je dan willen maken?

David - Voor mij ligt er wel een uitdaging om een film te maken met een homo/lesbische historisch thema zoals bijvoorbeeld 'Before Stonewall' of zoals dit jaar in ons programma de film 'Bent'. Omdat ik denk dat het belangrijk is om de geschiedenis door te geven, zeker aan de volgende jonge generaties homo's en lesbo's. Bijvoorbeeld een film in Nederland over de 'Paarse September' of het wegslaan van homo's en lesbo's tijdens de 4 mei dodenherdenking op de Dam.

Hoe staat het trouwens met de homo lesbische film in Nederland?

David - Wat dat betreft is Nederland een ontwikkelingsland. Hoewel op TV zie je wel eens wat documentaire achtige dingen. Het filmfestival heeft ook wel ten doel om mensen enthousiast te maken om zelf een film te maken. De Nederlandse film als zodanig kiest niet voor een homo of lesbo personage in de hoofdrol. Bang dat ze de laatste 20.000 bezoekers/sters ook nog wegjagen en 'slechts' een paar duizend homo's/lesbo's komen kijken.

Marjolein - Het is ook een beetje schijterig vanuit de lesbo homo sien zelf. Het past weer zo goed in het Nederlands sfeertje. Zo van doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg. Je gaat het niet benadrukken, je homo lesbo zijn, en door het maken of zien

transgender f- to-m:

you don't know dick

Candace Schermerhorn & Bestor Cram, USA, 1997, 75 min.

In deze dacumentaire vertellen zes transseksuele mannen over hun veranderingsproces van vrouw naar man of toch niet helemaal. Michael, een kunstenaar wiens dochter het contact verbrak omdat hij niet als haar moeder naar haar bruiloft wilde komen. Ted, een voormalig theologie studente bestoat transseksueel te worden omdat religie niet hielp zichzelf als vrouw te accepteren. Stephen, een politievrouw uit San Francisco die politieman ward. De schrijver Max, bekend van Monika Trout's film. James, uitgever van de Internatianale FTM Nieuwsbrief, en badybuilder/fotograaf Loren, outeur van "Body Alchemy".

+ linda/les & annie

Annie Sprinkle, USA, 1989, 32 min.

Past-pomo-mademe performance kunstenares Annie Sprinkle probeen de nieuwe maagdelijke penis uit van Les, waarbij de emoties hoog oplopen.

trappings of transhood

Elise Hurwitz & Christopher Lee, USA, 1997, 27 min.

Zwarte en Aziotische Iransseksuele mannen over gendermanipulatie en sex. van een homo film doe je dat wel.

Zijn de Roze Filmdagen dan niet voor een minderheid binnen de minderheid, gezien de weinige homo's en lesbo's die zich wel interesseren voor de Roze filmdagen.

Marjolein - Het lijkt inderdaad wat op een minderhedenbeleid binnen de homobeweging. Zo draait het COC Amsterdam ook op vrouwen en allochtonen. De rest wordt wel bediend. Dat zie je ook bij films. Voor mannenporno hoef je niet eens naar een speciale homo-videotheek, heb je geld genoeg koop je wat uit is op video bij (homo/lesbische boekhandel) Vrolijk en al die andere romantische shit kun je ook wel zien bij Rialto of Desmet, dus wat je over houdt is een programma voor bepaalde minderheidsgroepen binnen de sien.

+ alley of the tranny boys

Christopher Lee & J. Zapata, USA, 1998, 60 min.

Dit soort home-video porno zul je niet snel legenkomen bij de "erotica" afdeling van de videotheek op de hoek. Megadildo's en fist-fucking en Leslie van Tribe 8 (zie morgen "She's real, worse than queer" 20.00u.)

Tot slot, wat is jullie favoriete homo/lesbische film op het festival en of all times?

David - Wat de Roze Filmdagen betreft, 'A star is porn' vond ik erg leuk en het transgender filmprogramma vond ik heel geslaagd. 'My Beautifull Thing' is voor mij toch wel de beste homo film, al zou ik hem weer eens moeten zien.

Marjolein - 'Alles wird Gut', dat was totaal anders dan ik verwachtte van een Duitse pottenfilm (in positieve zin) en '2 by 4' vond ik heel erg mooi. Beste lesbo film is voor mij blijft 'Go Fish'. Bedankt.

Oscar.

Bij dit interview vindt je een kort overzicht van de films die tijdens de Roze Filmdagen draaiden en genoemd zijn in voorgaand stuk.

2 by 4

Jimmy Smallhorne, USA, 1997, 90 min.

2 by 4 is een indrukwekkende speelfilm met een explosief thema. Johnny, een lerse bouwvokker in New York, heeft een vriendin en geniet van het leven, maar krijgt last van nachtmerrieachtige hallucinaties. Hij voelt zich steeds meer aangetrokken tot mannen en probeert dit te verdringen door middel von olcohol en drugs. De ontmoeting met een dakloze jongen lijkt een rustpunt, maar de ontdekking van geheimen rond zijn oom leidt tot een nieuwe crisis. 2 by 4 laat een beeld van New York zien zaals dit maar zelden gebeurt, de sterke invloed van lerse/Amerikaanse tradities, taboes en vooroordelen maken de film tot een van de hoogtepunten van de Roze Filmdagen. Waarschuwing: het lerse accent kan voor sommigen moeilijk te verstaan zijn.

AMERICA TODAY

MOORD

De laffe moord op de 21 jarige Amerikaanse student Matthew Shepard in oktober dit jaar heeft een storm van protest teweeggebracht in de Verenigde Staten, Matthew Shepard ('openly gay') werd die woensdagnacht in 'the cowboy college town of Laramie' in Wyoming door twee mannen uit de 'Fire Side Inn' bar meegenomen, gekidnapt, berooft, vastgebonden aan een hek in elkaar geslagen en in brand gestoken. Nadat hij was gevonden heeft hij nog vier dagen op de intensive-care gelegen voordat zijn hart het begaf. Een gruwelijke moord ingegeven door homo-haat. Walt Bouden, een vriend van Matthew heeft diens lichaam gezien. hangend aan een hekwerk: 'Thev laid him out there like a trophy, like an animal. They were leaving us a message....'

HOW LOW CAN YOU GO?

Russel Henderson 21 jaar en Aaron McKinnsey 22 jaar oud. Zij gaven zich die woensdagnacht in de 'Fire Side' bar uit als homo's, raakten met Matthew aan de praat en haalden hem over met hun mee te gaan. Ze reden een paar kilometer uit Laramie. Eenmaal buiten de stad bonden zij Matthew met gespreide armen en benen aan een houten hek. Zij stalen zijn creditcards, beurs en schoenen, martelden Matthew en sloegen zijn schedel in met een 357 Magnum pistool en staken hem in brand. Hij werd daarna

door enkele fietsers gevonden die eerst nog dachten een vogelverschrikker te zien voordat ze zagen dat het hier een mens van vlees en bloed betrof die aan het hek hing. De temperatuur was rond het vriespunt en Matthew werd in coma naar het ziekenhuis vervoerd. De politie zei eerst dat het hier een roofoverval betrof, maar groepen voor homorechten wezen erop dat Matthew zwaar mishandeld was. Nog voordat Matthew overleed aan ziin verwondingen had de politie Henderson en McKinney al is staat van beschuldiging gesteld. De vriendinnen van de daders ziin beschuldigd van mede-plichtigheid. Zij verschaften de twee iongens een vals alibi en verstopten diens bebloede kleren.

HATE-CRIME

Het studentenstadje Laramie telt 26.000 inwoners en staat bekent als een tolerante oase in een verder rechts-conservatieve omgeving. Maar de schok kwam niet alleen hard aan in Laramie zelf. In de hele vs. waren mensen geschokt door het gewelddadige karakter van deze 'hate-crime'. Zozeer zelfs dat ook President Clinton aandacht gaf aan deze zaak. Hij riep het congress op om een speciale antihate crime wet in te voeren om slachtoffers van homo-haat zwaarder te kunnen straffen. Voor vrouwen en zwarte Amerikanen bestaat zo'n wet al. Kristen Price, een van de vriendinnen van de moordenaars zei dat hun daad helemaal niet bedoeld was als 'hate-crime' 'they just wanted to rob him'. Ook de vader van een van de daders zei: 'had this been a heterosexual victim these two boys rob, this never would have made national news, now my son is quilty even before he's even had a trail'.

Eerder dit jaar was er in Texas een gelijksoortig zelfbeklag en -medelijden te horen aan de kant van de daders nadat een zwarte man tot doods toe achter een auto werd gesleept. Ook hier zij men dat dit niets te maken had met een 'hate-crime' terwiil alles op het tegendeel wees. Uit een verklaring van Kirsten Price (vriendin van dader McKinney) blijkt echter dat het wel degelijk een daad van homo-haat is geweest. Zowel Mc Kinnley als Henderson hadden wraak willen nemen op Matthew Shepard omdat deze volgens hen die avond in de 'Fire Side' bar avances had gemaakt naar McKinnley. Kirsten Price zei dat haar vriend en Henderson hadden verteld homo te zijn om hem te kunnen beroven om zo wraak te nemen. Dit heeft uiteindeliik ertoe geleid dat Matthew op beestachtige wijze door de twee 'in hun eer aangetaste hetero's' is omgebracht. Hoe anders dan een daad uit homohaat is dit te zien?

THE LAW

De oproep van Clinton, die voortkomt uit de homo-seksuele gemeenschap in de vs. om serieus werk te maken van een speciale strafwet bij 'hate-crimes' tegen homo's, werd weggehoond door de Republikeinse Gouverneur Wyoming. Deze Jim Geringer, die toen aan de vooravond van de verkiezingen stond, zei: 'We shouldn't be running off like a lynch mob. That would be just as wrong as the crime we deplore allready. Our laws are tough allready. Change should be dealt with individules states, not dictated from the centra. We don't look to Washington as a standard morality'.

Niet alleen vergelijkt hij de woedende reacties op de moord op Matthew en de roep om speciale wetgeving voor 'hate-crimes' met de brutale moord zelf, hij zegt ook nog eens met zoveel woorden; jullie moraal is de onze niet, bemoei je met je eigen zaken. De Moral-Majority van Wyoming werd door diens vertegenwoordiger zonder veel omhaal verwoord. Juist in zo'n klimaat tiert homo-haat welig. Hoe anders dan door een combinatie van homo- en mensvijandige opvoeding, school, kerk, maatschappij en cultuur komen twee jonge jongens tot zo'n afschuwelijke daad? Het was overigens al de derde poging vanuit Washington om de wetten tegen lichamelijk geweld in Wyoming aan te scherpen, tevergeefs....

Voor Amerikanen is 'the law' heel belangrijk. In de Amerikaanse cultuur is het een bindend element. In de wet herkent men de vs. en vice versa. Vandaar ook dat groepen die op komen voor homo- en mensenrechten zo een belang hechten aan een 'anti-hate crime' wet. Activiste Wendy Murphy; 'if a special class of person is targated because of their sexuality they should be able to know that the law wil step in and give that extra level of protection'.

MESSAGE OF LOVE

Na Matthews dood was er een een protestmars door de straten van Laramie tegen homo-haat met aansluitend een wake waaraan ongeveer duizend mensen deelnamen. Tijdens de dagen dat Matthew in het ziekenhuis lag hadden honderden mensen zich verzameld voor het hospitaal als blijk van vertontwaardigheid en medeleven. Nadat Mathew was gestorven liet z'n moeder via de ziekenhuis directeur weten: 'Tell everyone who's listening to go home and give your kids a hug and don't let a day go by without telling them you love them'

Oscar.

AMERICA TODAY

MOORD

De laffe moord op de 21 jarige Amerikaanse student Matthew Shepard in oktober dit jaar heeft een storm van protest teweeggebracht in de Verenigde Staten, Matthew Shepard ('openly gay') werd die woensdagnacht in 'the cowboy college town of Laramie' in Wyoming door twee mannen uit de 'Fire Side Inn' bar meegenomen, gekidnapt, berooft, vastgebonden aan een hek in elkaar geslagen en in brand gestoken. Nadat hij was gevonden heeft hij nog vier dagen op de intensive-care gelegen voordat zijn hart het begaf. Een gruwelijke moord ingegeven door homo-haat. Walt Bouden, een vriend van Matthew heeft diens lichaam gezien. hangend aan een hekwerk: 'Thev laid him out there like a trophy, like an animal. They were leaving us a message....'

HOW LOW CAN YOU GO?

Russel Henderson 21 jaar en Aaron McKinnsey 22 jaar oud. Zij gaven zich die woensdagnacht in de 'Fire Side' bar uit als homo's, raakten met Matthew aan de praat en haalden hem over met hun mee te gaan. Ze reden een paar kilometer uit Laramie. Eenmaal buiten de stad bonden zij Matthew met gespreide armen en benen aan een houten hek. Zij stalen zijn creditcards, beurs en schoenen, martelden Matthew en sloegen zijn schedel in met een 357 Magnum pistool en staken hem in brand. Hij werd daarna

door enkele fietsers gevonden die eerst nog dachten een vogelverschrikker te zien voordat ze zagen dat het hier een mens van vlees en bloed betrof die aan het hek hing. De temperatuur was rond het vriespunt en Matthew werd in coma naar het ziekenhuis vervoerd. De politie zei eerst dat het hier een roofoverval betrof, maar groepen voor homorechten wezen erop dat Matthew zwaar mishandeld was. Nog voordat Matthew overleed aan ziin verwondingen had de politie Henderson en McKinney al is staat van beschuldiging gesteld. De vriendinnen van de daders ziin beschuldigd van mede-plichtigheid. Zij verschaften de twee iongens een vals alibi en verstopten diens bebloede kleren.

HATE-CRIME

Het studentenstadje Laramie telt 26.000 inwoners en staat bekent als een tolerante oase in een verder rechts-conservatieve omgeving. Maar de schok kwam niet alleen hard aan in Laramie zelf. In de hele vs. waren mensen geschokt door het gewelddadige karakter van deze 'hate-crime'. Zozeer zelfs dat ook President Clinton aandacht gaf aan deze zaak. Hij riep het congress op om een speciale antihate crime wet in te voeren om slachtoffers van homo-haat zwaarder te kunnen straffen. Voor vrouwen en zwarte Amerikanen bestaat zo'n wet al. Kristen Price, een van de vriendinnen van de moordenaars zei dat hun daad helemaal niet bedoeld was als 'hate-crime' 'they just wanted to rob him'. Ook de vader van een van de daders zei: 'had this been a heterosexual victim these two boys rob, this never would have made national news, now my son is quilty even before he's even had a trail'.

Eerder dit jaar was er in Texas een gelijksoortig zelfbeklag en -medelijden te horen aan de kant van de daders nadat een zwarte man tot doods toe achter een auto werd gesleept. Ook hier zij men dat dit niets te maken had met een 'hate-crime' terwiil alles op het tegendeel wees. Uit een verklaring van Kirsten Price (vriendin van dader McKinney) blijkt echter dat het wel degelijk een daad van homo-haat is geweest. Zowel Mc Kinnley als Henderson hadden wraak willen nemen op Matthew Shepard omdat deze volgens hen die avond in de 'Fire Side' bar avances had gemaakt naar McKinnley. Kirsten Price zei dat haar vriend en Henderson hadden verteld homo te zijn om hem te kunnen beroven om zo wraak te nemen. Dit heeft uiteindeliik ertoe geleid dat Matthew op beestachtige wijze door de twee 'in hun eer aangetaste hetero's' is omgebracht. Hoe anders dan een daad uit homohaat is dit te zien?

THE LAW

De oproep van Clinton, die voortkomt uit de homo-seksuele gemeenschap in de vs. om serieus werk te maken van een speciale strafwet bij 'hate-crimes' tegen homo's, werd weggehoond door de Republikeinse Gouverneur Wyoming. Deze Jim Geringer, die toen aan de vooravond van de verkiezingen stond, zei: 'We shouldn't be running off like a lynch mob. That would be just as wrong as the crime we deplore allready. Our laws are tough allready. Change should be dealt with individules states, not dictated from the centra. We don't look to Washington as a standard morality'.

Niet alleen vergelijkt hij de woedende reacties op de moord op Matthew en de roep om speciale wetgeving voor 'hate-crimes' met de brutale moord zelf, hij zegt ook nog eens met zoveel woorden; jullie moraal is de onze niet, bemoei je met je eigen zaken. De Moral-Majority van Wyoming werd door diens vertegenwoordiger zonder veel omhaal verwoord. Juist in zo'n klimaat tiert homo-haat welig. Hoe anders dan door een combinatie van homo- en mensvijandige opvoeding, school, kerk, maatschappij en cultuur komen twee jonge jongens tot zo'n afschuwelijke daad? Het was overigens al de derde poging vanuit Washington om de wetten tegen lichamelijk geweld in Wyoming aan te scherpen, tevergeefs....

Voor Amerikanen is 'the law' heel belangrijk. In de Amerikaanse cultuur is het een bindend element. In de wet herkent men de vs. en vice versa. Vandaar ook dat groepen die op komen voor homo- en mensenrechten zo een belang hechten aan een 'anti-hate crime' wet. Activiste Wendy Murphy; 'if a special class of person is targated because of their sexuality they should be able to know that the law wil step in and give that extra level of protection'.

MESSAGE OF LOVE

Na Matthews dood was er een een protestmars door de straten van Laramie tegen homo-haat met aansluitend een wake waaraan ongeveer duizend mensen deelnamen. Tijdens de dagen dat Matthew in het ziekenhuis lag hadden honderden mensen zich verzameld voor het hospitaal als blijk van vertontwaardigheid en medeleven. Nadat Mathew was gestorven liet z'n moeder via de ziekenhuis directeur weten: 'Tell everyone who's listening to go home and give your kids a hug and don't let a day go by without telling them you love them'

Oscar

SHORTS . .

EUROPA

Het Europees parlement heeft zeven landen aangeklaagd voor discriminatie van homoseksuelen. De aanklacht tegen Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Litouwen en Roemenie werd voorafgegaan door de weigering van drie landen om hun anti-homowetten op een lijn te brengen met de Europeses standaard voor de rechten van de mens. Het parlement weigert vanaf nu af aan het toetreden van landen die de rechten van homoseksuelen schenden.

ILLEGAAL

De eerste homogroep van Zambia, LE-GATRA (Lesbians, Gavs, Biseksuals and Transgender Assocation), werd onlangs officiële registratie geweigerd. Minister Vincent Malambo van Justitie gaf als reden dat homoseksualiteit illegaal is en bovendien 'niet Afrikaans'. Dat er statistisch gezien minstens zo'n half milioen Zambianen met homoseksuele gevoelens moeten ziin bii een bevolking van 9 miljonen, zag Malabo voor het gemak over het hoofd. Net als in Zimbabwe, waar de homo-phobe president Mobuto regeert, wordt het bestaan van homoseksualiteit onder Afrikanen ontkent.

LEGAAL

Sinds 9 oktober kunnen mannen in Zuid-Afrika legaal met elkaar naar bed. De voorlopige wet uit 1994, die discriminatie op grond van seksuele voorkeur verbood, is nu permanent. Voor lesbiënnes was seks volgens de wet nooit verboden. Was het niet de Britse queen Victoria die ooit weigerde een wet te tekenen die seks tussen twee vrouwen verbood, met daarbij de opmerking, 'seks tussen twee vrouwen, dat een onzin, dat bestaat toch niet'.

ZELFDODING

Uit een onderzoek gehouden door de universiteit van Gent, bleek dat er meer zelfmoordpogingen worden gedaan onder lesbische, homo- en biseksuele jongeren, vooral door meisjes. De zelfmoordpogingen houden verband met angst voor negatieve reacties op hun homoseksualiteit.

ROZE ZATERDAG

Roze zaterdag, traditie getrouw op de laatste zaterdag van juni, wordt volgend jaar georganiseerd door het COC Arnhem. De COC afdelingen Rotterdam en Maastricht zullen de organisatie in 2000 en 2001 op zich nemen. De organisatie in Arnhem wil ook de dichtbij gelegen Duiste steden bij de Roze Zaterdag betrekken. Ook speelt het idee om voortaan na de Roze zaterdag de zaterdag erop de Canal Pride in Amsterdam te houden.

EXPOSITIE

Vanaf 23 januari 1999 hangt er in Galarie Slaphanger werk van vrouwelijke striptekenaars uit verschillende landen. Uit Nederland doen o.a. Marret Jansen en Ka mee.
Zowel Marret als Ka publiceerden vaker hun werk in de Pats. Zo vind je in dit nummer weer twee leuke striptekeningen van Ka. Naast de expositie komt er ook een
catalogus uit met daarin verzameld het werk van de geëxposeerde striptekenaarsters. De exposite duurt 3 maanden en wordt gehouden in Galarie Slaphanger,
Rosener Manzstraat 61, 3026 TV in Rotterdam. Telefoon 010-4169153. Openingstijden wo/do/vr/ 13.00/18.00 uur en za van 13.00/17.00. GO AND SEEI

NOVEMBER 1998 KRANTENKOP IN THE SUN NA ONTHULLINGEN OVER HET SEXLEVEN VAN VERSCHILLENDE MINISTERS: WORDT GROOT-BRITTANIË GEREGEERD DOOR EEN HOMO-MAFFIA 21"

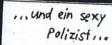

Brünhera Produkt Postfach 2708 8021 Zürich

HOMODOK ZO JAAR

HAALT HET HOMODOK 2000? - OVER EEN MILLENNIUM PROBLEEM GESPROKEN....

Donderdag 26 november vierde het Homodok (Homo Documentatie centrum) haar 20 jarig bestaan. Tijdens de borrel ter gelegenheid van dit jubileum waren er naast kado's, waaronder enkele documenten uit de Schorerbibliotheek, welke na veel zoeken in Duitsland zijn teruggevonden, ook woorden van mindere feestelijke aard. 'Het voortbestaan van Homodok is ernstig in gevaar!'

Het Homodok, nu nog gevestigd in een ruimte van de Universiteit van Amsterdam, moet ervan de UvA uit. Het Homodok komt zo letterlijk op straat te staan. Nu is deze locatie bij lange na niet perfect, het Homodok puilt na 20 jaar letterlijk uit zijn voegen. Voldoende goede kantoor en werk ruimte met biibehorende inventaris. klimaatbeheersing voor de vele boeken bladen en documenten, opslagruimte, aan veel is groot gebrek. Bij het zoeken van nieuwe huisvesting is het dus noodzakelijk dat deze zeer geschikt moet zijn en een oplossing biedt voor de lange termijn. Zowel ruimtelijk als ook wat de inventaris en klimaatbeheersing betreft. Om de verdere professionalisering van het Homodok gestalte te geven lijkt het ook gewenst om meer betaalde banen in huis te hebben dan die ene die er nu is. Kortom, er zijn structureel gelden nodig om de toekomst van het Homodok veilia te stellen en perspectief te geven.

IN DE MOTTENBALLEN

Nu is het niet zo dat de UvA vandaag zii morgen moeten jullie eruit. Dit is al sinds langere tijd bekent. Tot nu toe is het echter niet gelukt om het Homodok uit de gevarenzone te brengen. Er is dan wel een comité van aanbeveling. waaronder Henk Krol (Gay Krant), Boris Dittrich (D66) en Peter Rehwinkel (PvdA), tot nu toe heeft dat geen vruchten af geworpen. Zij waren trouwens ook uitgenodigd voor het bijwonen van het 20 jarig bestaan maar moesten afzeggen; Henk was ziek, Boris en Peter waren verhinderd wegens een stemming in de 2de kamer. Het bestuur van het Homodok is eveneens niet in staat gebleken om het tii te keren. Aan de inzet van de vele vrijwilligers/sters en medewerkers/sters van het homodok heeft het in ieder geval niet gelegen. Al die jaren hebben zij zich ingezet om van het Homodok een voor Europa en de wereld uniek documentatiecentrum op te zetten waaruit de hele geschiedenis van de homo- lesbische cultuur, ontwikkeling en geschiedenis te lezen valt. Van Nederland tot Zuid-Afrika, van de USA tot Azië. Van de eerste druk van Magnus Hirschfeld tot de laatste publicaties van vandaag. Toch liikt een van de belangrijkste homo-lesbische cultuurerfgoederen nog voor de eeuwwisseling 'in de mottenballen' te verdwijnen'. Opgeslagen in dozen, niet meer toegankelijk en niet meer aangevuld. Van dynamisch en levendig documentatiecentrum verworden tot een stil en doods tijdsdocument. Aan het oog onttrokken, uit de maatschappij weggeborgen.

HOOP

Ondanks dit sombere toekomstperspectief blijf het Homodok vechten voor haar bestaan en.... er is zowaar weer reden tot hoop! Drie kamerleden, van elke regeringspartij 1, Boris Dittrich, Els Rijen en Peter Rehwinkel, gaan een rondetafelgesprek aan met de minister van Onderwijs Hermans. Ze willen het Homodok op diens agenda te zetten om het Homodok veilig de twinstigste eeuw binnen te loodsen. Wordt vervolgt.....

Oscar.

Homodok: Oudezijdse Achterburgwal 185 -Amsterdam - tel: 020-5252601 email: info@homodok.nl internet: www.homodok.nl

Zie ook Pats 23 als je het Homodok wilt steuen middels 'Vrienden en Vriendinnen van het Homodok.

DRLANDO

Het Lesbisch Archief Orlando, gevestigd in Eindhoven, is helaas opgeheven. Het archief is overgedragen aan het streekmuseum in Eindhoven.

(TEKENING DOOR MARRET JANSEN UIT DE STRIP 'IT'S A QUEER CHRISTMASS AFTER ALL'; PATS14)

TO BI OR NOT TO BI THAT'S THE QUESTION

Een van onze abonnees stuurde ons volgend stuk op dat gepubliceerd werd in DE NAR (Belgisch Anarchitisch Actieblad). Dit prikkelend stuk door Jo Eadie plaatsen wij graag en hopen dat het aanzet tot reacties. Schrijf gerust!

SAVED FROM HETERO HELL - SAVED FROM GAY HELL - LET'S BI QUEER!?!

in ons verzet tegen onderdrukking, nemen we vaak met trots de beschuldigingen over die we van de onderdrukker te horen krijgen. Zo wordt over bi-seksuelen vaak gezegd dat wij 'van twee walletjes eten' en dat dit privilege de strijd voor onze rechten onbelangrijk maakt. Terzelfdertijd gebruiken we deze uitspraak echter zelf wanneer we onze kracht en onze waarde willen benadrukken: we ziin flexibel, staan meer open, we verwerpen niet zomaar bepaalde mogelijkheden met andere woorden we eten van twee walletjes.

Hierin zie ik de eerste lekenen van een biseksueel dogma waarin zij die zich aan één keuze houden, bestempeld worden als 'beperkt' en 'bekrompen'. Dit werd me duidelijk tijdens het lezen van Bi Any Other Name waarin veel biidragen het woord 'monoseksueel' gebruiken om op een denigrerende manier te verwijzen naar mensen die slechts van één geslacht houden. Het is zowel ironisch als beangstigend dat wij die ons hele leven het slachtoffer zijn geweest van de of/of-ideologie, zelf een nieuwe hiërarchische tweedeling creëren: ofwel ben je biseksueel, ofwel ben je monoseksueel (en het ene is beter dan het endere...).

Op het achtste nationale congres over biseksualiteit stuitten we op een gelijkaardig probleem met de term monogamie. Allemaal deden we ons uitterste best om het verschilt ussen monogaaen zijn en verschillende relaties hebben te definiëren, zonder de superioriteit van een van beide keuzeste benadrukken. We kwamen echter tot de ontdekking datwe eigenlijk monogaam/niet-monogaam tegenover elkaar stelden alsof het een stabiele, houdbare, universele tegenstelling was waarin alle mensen kunnen ondergebracht worden. Maar wat ben je bijvoorbeeld als je net van de ene categorie naar de andere bent overgestapt? Of als je nu één partner hebt, maar er graag meer wil? Of als je door een tijdelijke monogame fase gaat binnen een open relatie? Enwat als je deel uilmaakt van een driehoeksrelatie en buiten deze partners met niemand anders vriit - hoe noem je dat? En wat als je celibatair bent? Dus probeerden we een ander licht te werpen op deze tweedeling, net zoals wij de tweedeling hetero/homo hebben aangelast. Want aldeze mogelijkheden zijn veranderlijk, ze bestaan terzelfdertijd, ze vloeien in elkaar over. Sommigen onder ons zijn zowel biseksueel als monoseksueel geweest op verschillende momenten in hun leven, sommigen bewegen zich tussende twee, sommigen zijn duidelijk biseksueel maar pas sinds gisteren.

Dit probleem heeft vooral te maken met de behoefte om een bedreigde identiteit of levenswijze te beschermen. Vaak gebeurt dit door een sterk ik- of wijgevoel te creëren en door alles wat daar niet in past te projecteren op 'de Ander'. Het is duidelijk det de 'bifobie' van vele lesbiennes en homo's een uiting is van hun eigen verdrongen heteroseksuele verlangens. Omdat ie als lesbienne of homo bedreigd en onderdrukt bent en ie bestaan door de maatschappij ontkent wordt, is het enorm belangrijk om je identiteit te benadrukken. De eenvoudigste manier om dit te doen, is die delen van jezelf ontkennen die zo'n identiteit zouden kunnen aantasten. Om duidelijk te maken hoe homo/lesbisch je wel bent, benadruk je dat heteroseksualiteit je totael vreemd is (een recente Outrage-advertentie bevatte de tekst: "Rejoice at being seved from HETERO HELL"). Het wordt dan erg bedreigend om bijvoorbeeld bi-mannen te horen zeggen: "Je, ik ben homo en ik houd van vrouwen".

Bi's zijnin staatomnet hetzelfde te doen en hun blseksualiteit te bevestigen door te zeggen: "Het is beter dan monoseksueel zijn en niemand van 'ons' is ook maar enigszins monoseksueel dus we bestaan echt en hebben een aparte seksuele geaardheid". De angst bestaat immers dat velen van ons die biseksueel zijn, misschien ook het (zogenaamde) tegengestelde zijn, of zijn geweest, of zullen worden. Want dan bestaat biseksualiteit niet meer als 'iets aparts'.

Beseffen dat biseksualiteit bestaat als een echte en aperte seksuele geaardheid is essentieel als we willen overleven, ons goed willen voelen. Maarhet kan ook uitmonden in een vervreemdend en vernietigend dogma dat voorschriift wat een 'echte biseksueel' is. Zo werd er op het achtste nationale congres gevierd dat 'wij' NOU eindelijk onze ik angsthebbenoverwonnendatwe niet homo genoeg of vooral niet lesbisch genoeg zijn - dat we nu eindelijk weten dat biseksualiteit een identiteit is om trots op te zijn en geen bleke Imitatie van de meer ge-ëngageerde, beter verenigde en meer onderdrukte broeders en zusters (zoals ze ons zo vaak vertellen), Voor velen die midden in hun coming-out zitten, staan de problemen van loyaliteit en identificatie echter nog bovenaan de agende. Beweren dat 'we' hier eindelijk overheen zijn en dat dit ons sterker maakt, det het bespreken ven deze problemen onze stabiliteit zou bedreigen, voelt voor hen eenvoudigweg aan als een afwijzing. Bovendien betrapte ik mereif onlangs nog op het verkondigen van mijn eigen dogma. "Hij zou aan onze kantmoeten staan", zei ik overde biseksuele zanger Tom Robinson die actief is bij Outrage. Dit alles doet de volgende vraag rijzen: over welke 'wij' gaat het hier, en wie is er aan het woord?

De spanning tussen groepsgevoel en individuele verschillen moet besproken worden. ledereen die het woord wij gebruikt versluiert de bestaande verschillen. In het Westen maakt men gebruik ven een ontoereikend iden: liteitsmodel: een eenduidige, sterke, op zichzelf staande, fallische identiteit die wordt toegepast op homo's, zwarten, vrouwen en nu ook biseksuelen. Ik geloof niet dat dit model ook maar enigszins bruikbaar is om de verlangens van iemand weer te geven: elke monolithische identiteit negeert aspecten van onszelf. Die verdrongen aspecten worden dan geprojecteerd op anderen en in hen veroordeeld: SM, monogamie, ketterij, huwelijk, lesbische/homo-identiteit. ongeëngageerdheid, monoseksualiteit -wat zijn de verdrongen verlangens die we bij anderen verwerpelijk vinden? Zijn we echt boos op hen omdet ze zo zijn - of zijn we boos op onszelf? Zo verwerp ik in deze tekst net zo goed miin eigen verlangen naar stabiliteit, wanneerik het gebruik van eenduidige identiteiten en tweedelingen door andere mensen veroordeel.

Welke positie je ook inneemt, respect voor anderen moet de basis zijn. Door me op te stellen als homo-gerichte biseksuele man, kan ik omgaan met verschillende reactles: de heteroseksistische afwijzing van homoseksuele verlangens; het afwijzen van de homogemeenschap door sommige van mijn biseksuele vrienden; de afwijzing van mijn plaats in "hun"/onze strijd door groepen binnen de homo-&lesbiennebeweging.

In die zin is het geen stablele identileit, eerder een strategische identileit. Ik neemze aan op momentendat anderen proberen om bepaalde aspecten van mijzelf te ontkennen ofomlaag te halen.

lk benervan overtuigd dat alleidentiteiten, eigenschappen, kenmerken van een persoonlijkheid, overtuigingen en verlangens, veranderen naargelang de omstandigheden.

In bepaalde situaties zijn bepaalde aspecten van "mij" gewoon niet relevantmaar ik houd eraan vast omdat "dat is wie ik ben". Onlangs vond ik het erg

moeilijk om toe te geven dat ik een monogame relatie wilde, omdat ik zo gewoon was mezelf te zien als "iemand die meerdere relaties heeft"; endie overtuiging zelf was een manier om

mij te verzetten tegen de krachten vanuit de maatschapplij die deze keuze afkeuren. We moeten weliswaar zulke overtuigingen koesteren en benadrukken

over deze machten te plaatsen - maar tot welke prijs? Zou het niet meer zin hebben om te erkennen dat vele van deze voorkeuren gebonden zijn aan een specifieke context: als ik zeg dat ik meerdere relaties heb, bedoel ik dat ik op bepaalde momenten in mijn leven, met bepaalde mensen, onder bepaalde omstandigheden, meerdere partners heb.

om ze tegen-

Maakt dit mij dan tot "iemand die meerdere relaties heeft"? Ik denk dat het maar een bepaald aspect van mij toont, dat bovendien slechts af en toe relevant is. Het probleem doet zich pas voor als sommige aspecten van mij zo vaak bedreigd worden en ontkend - of geprikkelden aangemoedigd - datik bij mezelf de drang voel om ze vrijwel de hele lijd te bevestigen (en ervan te genieten!). Dit geldt zeker voor biseksualiteit: het is zowel een onderdrukt verlangen dat ik moethandhavenalseenerolische voorkeur waarvan ik wil genieten. Daarom verstarren ze tot identiteiten: ja, ik ben altijd biseksueel, de hele tijd, het is altijd relevant, het is altiid wie 'ik' ben.

Maar ook al bouwen we ze op uit specifieke momenten van verlangen en inzicht, dan nog vallen deze identiteiten uiteen onder druk van de omstandigheden en worden ze onbetekenend: we willen lets anders. Ik dwaal af. Als we ervoor openstaan kunnen nieuwe momenten nieuwe, tijdelijke identificaties mogelijk maken.

Waar blijven we den met de behoefte van mensen om zich ergens thuis te voelen? Vaak gebruiken we het woord 'thuis' in een heel beperkte betekenis:

om te verwijzen naar de denkbeeldige uniekė plaats waar we ons opgenomen zullen voelen. Ik geloof dat we thuis zijn op alle plaatsen waar we betrokken zijn bii acties, manieren van ziin, die voortkomen uit onze verlangens: actie als politiek, als seks, als kunst, als vriendschep, als een wendeling door een buurt. In ziin boek Communities of Resistance, maakt A. Sivanandan de provocerende bewering dat wij "een culturele identiteit niet zomeer meekriigen, maar ze nodig hebben om de positieve aspecten van onze cultu(u)r(en) te benutten om banden te kunnen smeden en strijd te voeren." Ons gevoel van verbondenheid is het sterkst wanneer het voortkomt uit gezemenliik actievoeren. 'Bi zijn' is voor mij niet alleen een neam geven aan mijn seksualiteit, maar eerder het beleven van mijn seksualiteit door - samen met mijn broeders en zusters - een wereld le creëren waarin biseksualiteit de centrale plaats inneemt die het verdient. Near het voorbeeld van Marx zegt Sivanandan het volgende overidentiteit: "De hele bedoeling van weten wie we zijn is niet de wereld te kunnen interpreteren maar hem te veranderen." Op die manier kunnen we voorbij de monolithische eeuwige identiteit kijken en zien we in de plaats een serie strategische identificaties. Een identiteit is - in deze betekenis - een identificatie die we voortdurend blijven maken, en een identificatie is een identiteit die we stechts in bepaalde omstandigheden aannemen.

Onze identificatie met een bepaalde groep laat ons toe om ergens bij te horen door samen te werken, lief te hebben, te vieren en te denken. Dat versterkt onze eigen kracht en het gevoel ergens thuis to zijn in deze wereld: en op veet plaatsen 'thuis' te zijn in deze wereld. Deze identificaties fixeren ons niet, noch onze daden. Eerder den ons te beperken, stellen ze ons in staat om meer te doen. Ik verdedig hier niet een pre-politieke houding van 'ik ben gewoon mezelf' of 'ik houd niet van etiketten'. Ik denk echter dat de behoefte aan stabiele en politiek geëngageerde identiteiten iets is waarmee we moeten werken om de weg te banen voor iets dat minder beperkend is. We kunnen bouwen aan een nieuw begrip van wat identiteit en identificatie is zodat als een vrouw zegt 'ik ben lesbisch' dat niet meteen inhoudt (voor haar noch iemand anders) 'dus jij...' (zoals bijvoorbeeld dus jij vrijt niet met mannen'). Wat ik

bedoel is de vrijheid om identiteiten op dat punt te houden voor ze verstarren, wanneer ze nog nieuwe mogelijkheden creëren en je sterker maken. Op dat moment bestaan ze nog uit een kortstondige samengeng van verlangens terwijl andere identiteiten beschikbaar blijven voor gelijklaardige 'coalities' en geen van hen definitief of blijvend of exclusief is.

Ikhoop dat biseksuele mannen en vrouwen als beweging - precies omdat we zelf zo sterk de lirannie hebben ervaren vande of/of ideologie - niet in deze vallen zullen trappen en geen nieuw dogma zullen creëren of een stel ingangsvoorwaarden, of een biseksuele gedachtenpolitie.

We moeten onszelf de vraag stellen hoe we als een onderdrukte groep trots en sterk kunnen zijn, zonder terzelfdertijd onszelf te onderdrukken door een gemeenschappelijke identiteit aan te nemen die alleen kan ontstaan als we alles uitsluiten dat niet in een of andere strakke definitie past van wat 'een biseksueel' is

Dit brengt me tot de legenstrijdige uitspraak dat de meest krachtige biseksuele beweging er een is waarin - om onze oude sloganom te keren - eigenlijk niemand biseksueelis.

DOOR JO EADLE
DIT ARTIKEL VERSCHEEN VOOR HET EERST
IN BISEXUAL HORIZONS. POLITICS,
HISTORIES, LIVES. SHARON ROSE, CRIS
STEVENS ET AL (EDS). LONDON,
LAWRENCE & WISHART, 1996, p. 16-20
EN WERD NAAR HET NEDERLANDS
VERTAALD DOOR UW ALLER MJP

PANSY DIVISION

De uit San Francisco afkomstige groep Pansy Division was/is weer in het land voor hun tweede Europese tour. Pansy Division is nog steeds een van de bekendste vertegenwoordigers van queer-core hoewel ze eigenlijk helemaal geen gueercore maken. In die zin dat hun muziek veeleer doet denken aan de laat jaren zeventig punkgroepen als de Buzzcocks, en op hun nieuwe CD 'Absurd Pop Song Romance' klinken ze al helemaal als een jaren zeventig groep. Het hoeft dan ook niemand te verbazen dat 7 jaar geleden zanger en songwriter een advertentie plaatste met de tekst: 'Queer musicians wanted, into Beatles, Buzzcocks and Ramones'.

Chris Freeman kon zijn ogen niet geloven toe hij deze las. Was er dan toch nog een andere Queer die net als hij hetzelfde wilde? Pansy Division was zo snel geboren. Sinds die tijd geeft P.D. al jaren flink van jetje in de alternatieve scene van San Francisco met de formule van vlot meezingbaren pretpunk met grappige teksten die het wel en wee van het alternatieve nichtenleven bezingen. Songtitels als 'The Cocksuckersclub' of 'Dick of Death' zijn hiervan twee voorbeelden.

P.D. FAN

Mijn kennismaking met Pansy Division was middels de op single uitgebrachte cover van Nirvana's 'Smell's Like Teenage Spirit' door P.D. herschreven in 'Smell's Like Queerspirit', P.D. toer-

de trouwens een tijdje mee als voorprogramma met Nirvana. Ik kocht de CD's Undressed (1993) en Deflowered (1994) en enkel andere singles en amuseerde me met hun frisse pretpunk en humoristische kijk op gueerzijn en -leven. De weg die P.D. koos was niet altijd even gemakkelijk. Het rockpubliek weet niet wat het met P.D. aanmoet vanwege hun openlijk homo zijn terwijl het homopubliek hen niet lust omdat ze te rock zijn. Te pop voor de punkliefhebbers en te punk voor de popliefhebbers. Desalniettemin, P.D. heeft gedurende de laatste 7 jaar een schare fans en liefhebbers die trouw concerten bezoeken en hun CD's/platen kopen. En inderdaad de songs zijn behoorlijk poppy, je zingt ze zo luidkeels mee, 'Groovy Underwear, Groovy Underwear, You so Groovy'. Dit nummer op hun vierde album 'Wish i'd taken Pictures' uit 1996 zingt nog dagen na in je hoofd als zoveel andere catchy liedies. I wanna rock, rock rock his bottom off!'. Op dit vierde album staat tevens het nummer 'Deep Water' wat mijn persoonlijke favoriet is van P.D.(het derde album 'Pile Up' 1995 is een singles verzamelaar). Als P.D. fan had ik het genoegen om tijdens hun eerste tour in 1997 hun tour manager te ziin. Ik heb ze wel 30 keer LIVE mogen horen en meestal vond ik het te gek., maar ja, ik ben dan ook niet objectief. Hoewel, meestal vond het publiek dat ook. Zeker in Italie en Spanie. waar ze zowat de tent afbraken. Het was voor mij extra leuk dat ik zo veel queer-punks kon ontmoeten door heel Europa. Van tochtig kraakpand tot grote concertzaal, 25 of 500 mensen, P.D. gaf altijd de volle 100%. Zo bouwde ze in de jaren hun reputatie op van 'a good Live Band!'

LUV LUV LUV

So many romantic dreams Are merely bedroom schemes It's such a nice ideal Too had it's rarely real

We're animals at the core Instincts we can't ignore You think you're civilized You just might be surprised People talk about

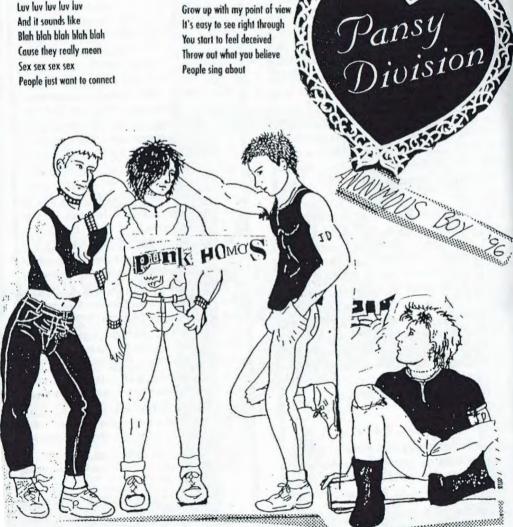
Luy luy luy luy luy And it sounds like Righ blab blah blah blah Cause they really mean Sex sex sex sex People just want to connect Luy luy luy luy luy, so typical Blah blah blah blah blah blah blah We don't feel like we think we should Not like we were taught we would We've been fed too much bull about Luy luy luy luy luy...

I believe in love that's true I'm a sucker just like you But real love don't stand a chance In absurd pop song romance

Grow up with my point of view It's easy to see right through You start to feel deceived Throw out what you believe

Luy luy luy luy luy And it sounds like Blab blab blab blab blab Cause you know it means Sex sex sex sex People just want to cannect

We've been fed too much bull about Luy luy luy luy

QUEER CORE

Terug naar Queer Core. P.D. vind zich zelf niet echt Queer Core. Ze zijn net zoveel een pop alsook punkgroep. De meeste Queer Core bands zijn pottengroepen. Queer Core, dat begin jaren negentig opbloeide, is over haar hoogtepunt heen. P.D. is misschien wel de enige band uit de beginperiode die nog steeds bestaat. Tribe 8, P.D. stadsgenoot en een van de bekendste pottenbands houdt er nu ook mee op (maar dat hebben ze al vaker aangekondigd).

P.D. een politieke band? Nee, dat vind ik teveel gezegd. Zoals Jon zegt: 'Het feit dat je er voor uit komt en openlijk homo of lesbo bent is een politieke keuze of je nu wilt of niet. Maar voor de rest.... Wanneer je schrijft over politieke thema's raken ie liedies snel achterhaald wanneer het thema uit de actualiteit is. Ik heb er niets op tegen de krant of politieke bladen te lezen, maar als je ze als artikelen op het podium aaat scanderen, nee daar houdt ik niet van. Ikzelf ben een paar jaar lid geweest van Act Up en heb zo ondervonden hoe effectief maar ook hoe beperkend activisme kan zijn. Activisme is soms noodzakelijk, maar blijft als medicijn slikken, het is iets wat ie doet omdat het moet, plezier beleef je er nauwelijks aan. Aan de oppervlakte is P.D. gewoon een fun-groepje, maar daaronder zit een diepere laag. Sommigen negeren die, anderen kopen net daarom onze platen."

Als Homo-seks politiek is dan is P.D. zeker politiek. Op hun eerste plaat handelde ieder nummer over seks: anaal, oraal, orgiën, aftrekken, pijpen, het hele assortiment. Dat blijft een beetje zo tot hun nieuwste 'album 'Absurd Pop Song Romance'. Men is daar duidelijk een nieuwe weg ingeslagen.

Als afsluiting van de eerste zes jaren maakte ze nog de verzamelaar 'More Love From Our Oven' (1997) met speciale opnames, nieuwe nummers en nooit verschenen nummers en covers. P.D. maakte covers van nummers van Hüsker Dü en Joe Jackson die zelf homoseksueel zijn, covers van hen die flirten met homoseksualiteit waaronder Prince, Roxy Music en Velvet Underground en ze maakte een cover van Depeche Modes 'Pretty Boy'. Vermeldinaswaardig is ook de single met medewerking van Metallica 'For Those About To Suck Cock... We Salute You' als parodie op de klassieke AC/DC plaat 'For Those About To Rock... We Salute You.

ABSURD POP SONG ROMANCE

Maar nu dan eindelijk naar de nieuwe CD 'Absurd Pop Song Romance', Kosten nog moeite zijn gespaard. Niemand minder dan producer Steve Albini achter de knoppen tijdens de opnamen en die kost wat dollars! Zelf vind ik Pansy Division met hun nieuwe CD een stuk 'volwassener' geworden. En dat is even wennen. Juist ook doordat het blije en bijna jongensachtige geluid, de vrolijke humorvolle teksten van de vorige albums, plaats heeft gemaakt voor een toch meer serieusere aanpak. Maar ja, als je drie albums en twee verzamelaars hebt gemaakt in min of meer de zelfde stiil wordt het misschien ook wel tiid om eens een andere richting in te slaan. Daarbii ziin Chris en Jon ongeveer van mijn leeftijd, en wordt het ook een beetie genant om nog steeds de homo-boy te spelen. Grow Up P.D.! En dat deden ze dus. Mede ook door het aantrekken van een vierde bandlid in de vorm van een extra gitarist. Dit zet een veel steviger geluid neer.

De oprichters van zeven jaar geleden, Chris Freeman en Jon Ginoli, zijn nog steeds de spil van de groep. De nieuwe drummer Luis en de extra gitarist Patrick completteren de Pansy's. 14 sonsgs telt het nieuwe album dat zoals alle P.D. platen op het LOOK OUT! label verschenen is. Het hoesie vindt ik erg lelijk. Ook hier wilde men blijkbaar iets anders. Nee, dan liever de prachtige lay-outs van de vorige CD's/LP's. Maar goed, het gaat om het schiifie/vinvl. Het eerste nummer February 17 vind ik gelijk een van de beste nummers van de CD. Hier hoor ie goed wat Steve Albini extra inbrengt als producer. Het vertrouwde P.D. geluid, maar dan anders, een seventies sound alla the nineties. In het derde nummer. It'll never be the Same hoor je dit heel duidelijk. Better of just Friends en Too beautifull (nummer 4 en 5) zijn meer ballad achtig en vind ik minder. Geliik daarna is er het vrolijke popdeuntje Luv Luv Luv en The Best Revenge met een Joy Division achtig drumritme en verder rockt het lekker weg. Dan Bad Boyfriend, dat ik heel catchy vindt. Meer als ik van P.D. gewent ben, met dat verschil dat er een trompet en saxephone aan toegevoegt ziin. liiiaaa was a Baaaaeeed Bovfriend lekker om mee te blêren. En dan is het net of een oude opname van de Beatles her-ontdekt is. You're gonna need your friends. Mooie tekst ook. Heel anders weer is Glenview

waar P.D. voor het eerst gebruik maakt van viool en cello als arrangement. Een heel droevig liedje om een verloren liefde. Als je Jon zo hoort zingen vast autobiografisch. Als laatste nummer op de CD staat Vicious Beauty, een stevige uitsmijter waarin de gitaar van Patrick lekker doorheen scheurt.

Tot zover is allemaal nog even wennen. Ik was toch wel erg gesteld op hun vorige sound en songs. Maar ook voor mij geldt denk ik Grow Up Oscar! O. K. dan..... I Go For It!

CD: Absurd Pop Song Romance van Pansy Division. Look Out 198CD.

For a list of t-shirts, CD's and other Merch write to: Pansy Division, PO Box 460885 San Frnacisco USA

Cyberadres: www.pansydivision.com

LIVE!

Wil je Pansy Division nog Live zien? Dat kan, tenminste als je deze Pats nog op tijd in handen hebt. Hier de data's en steden:

8-12 in 'De Nartiest' in Temse (België) wo.9-12 'Effenaar' Eindhoven do.10-12 'Paard' Den Haag vr.12-12 'Verk' Rotterdam za 12-12 'Bolwerk' Sneek

PANSY

P.O. Box 11374 Berkeley CA 94712-2374 www.lookoutrecords.com PANSY IVISION queer to the VISION PO Box 400 85. San stamped envelone for a Please send a self-and overseas send on International Reply Assert Send of Send and Reply Assert Send (IRC)

ale domination and patriarchy have been under challenge by feminists and the women's movement in recent decades. The economic, social and political subjection of women in Europe and elsewhere, the violence brought against them and their confinement to the domestic sphere have been analysed and denounced in academic studies, solidarity networks and positive actions.

For the last 20 years or so a minority of men, though in increasing numbers, have joined the struggle for equal opportunities between the sexes, setting up men's groups, centres for violent men, publications and networks, and mounting actions against war and the concept of the "virile man". Their aim is to work towards a non-sexist society with, and in support of, women.

But profeminist men in many European countries are still isolated by the lack of any links between individual groups and this situation is holding back debate, exchanges of information and the organization of joint campaigns by women and men.

This is why we want to link up the various men who, in one way or another, support the struggle against patriarchy and male domination by creating a European network of profeminist men.

Backed by the European Community, our aims are to deconstruct the male gender, carry out more critical analysis of the modes of male domination, try to understand how macho, homophobic societies make us into dominating men, and assert our desire to live in peace without violence, without war between men and without oppression of women.

We affirm that men as well as women want to build a new society where gender is not the central factor discriminating between individuals, who should be free to choose the life styles that suit them.

We plan to start in the autumn of this year by settingup a resource point on the Internet to give an outlet to existing groups, publications, studies, networks and the work of men already involved in antisexist work and actions. The database will be made available on CD-Rom in the spring of next year and regularly updated. We believe an Internet site can help promote:

- the exchange of ideas and information and the forging of contacts that will make a substantial contribution towards changing relations between the sexes in society, focusing on the themes of violence against women, children, men, sexuality, men's physical and mental health, work, new maculinities, preventing the spread of HIV, paternity and male contraception;
- international support for positive actions to promote equality between women and men;
- debate at European level between men and between women and men with a view to fostering initiatives that lay down new bases for relations between women and men.

The network is open to all men and women, groups, networks, publications, etc. who want to strive for a non-patriarchal society that rejects violence, homophobia and any gender-based discrimination.

We will publish regular bilingual reports on the work of the network.

Action-oriented research sponsored by the Commission of the European Union, Equal Opportunities Unit.

Contact : Les Traboules, 12 eue Agathoise, 31000 Toulouse (France). Tel : +33/ 05 61 63 88 48 Fax : +33/ 05 61 63 88 51 Email : dwl@cict.fe

PATSAGE DA

1 dec.	Wereld Aids Dag
5 dec.	Queercafé De Rel, 22.00-04.00 uur, Hertogstraat 2, Eindhoven
6 dec.	Queercafé Christina's natte droom, 15.00-20.00 uur in De Kasbah, Amstelveenseweg 134, Amsterdam <i>(elke zondagmiddag)</i>
9 dec.	Safer Sex & Culture, Strange Fruit the Real, 20.30-23.30 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
15 dec.	Strange Fruit avond, 21.00 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
26 dec.	Spellbound, a christmass dance party for queer boy's and girl's, Init, Amstelveenseweg 134, Amsterdam (t.o.v. in/uitgang Vondelpark)
25 dec.	Swingit, potten en flikkeravond, 22.00 uur, Putstraat 22, Sittard
2 jan.	Queercafé De Rel, 22.00-04.00 uur, Hertogstraat 2, Eindhoven
13 jan.	Safer Sex & Culture, Strange Fruit the Real, 20.30-23.30 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
19 jan.	Strange Fruit avond, 21.00 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
29 jan.	Swingit, potten en flikkeravond, 22.00 uur, Putstraat 22, Sittard
6 febr.	Queercafé De Rel, 22.00-04.00 uur, Hertogstraat 2, Eindhoven
10 febr.	Safer Sex & Culture, Strange Fruit the Real, 20.30-23.30 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
16 febr.	Strange fruit avond, 21.00 uur, Rozenstraat 14, Amsterdam
25 febr.	Herdenking Februaristaking bij De Dokwerker, 17.00 uur, Amsterdam
26 febr.	Swingit, potten en flikkeravond, 22.00 uur, Putstraat 22, Sittard

RENE GAILLARD Parijs / Paris 1719-1790

Diana (Jupiter) en Callisto/Diana (Jupiter) and Callisto

Grand Mailre des Caux et Foreis.

Callisto was een der nimfen die Diana waren toegewijd en voor wie maagdelijkheid een vereiste was. De maagdelijkheid van Callisto werd geschonden door Jupiter, die de gedaante van Diana (met maansikkel) had aangenomen om haar te kunnen verleiden. Linksboven begluurt de adelaar van Jupiter het tafereel